

PÁRKÁNYI RAAB PÉTER szobrász fiatal és nagyszerűen ért a mesterségéhez.

Nana! Ez nem kis dolog!

Tudniillik a szobrász gondolkodó ember, mint a festő, a költő, vagy az író. A zenészekről nem merek nyilatkozni. A szobrász gondolatai és szobrai között ott áll a műhely, a legtöbb esetben, mint leküzdhetetlen akadály.

József Attila a Curriculum Vitae-jében önérzetesen írja: „tudok szabatosan fogalmazni”.

Amikor Párkányiról azt mondom, hogy nagyszerűen ért a mesterségéhez, azt állítom róla, hogy „tud szabatosan fogalmazni”.

Ez ritkaság, és azt jelenti, hogy felelősségre, kérdőre vonhatóak a szobrai, mert azok éppen olyanok, mint amilyeneknek elképzelte. Ha szépet akar, akkor szépet csinál, ha drámait, akkor drámait.

Ezért ebben az előszóban dicsérem őt! Nem megdicsérem, mert az beképzeltség lehetne, hanem dicsérem. V. ö. Tedeum.

Természetesen a gondolkodó ember alakítja önmagát kudarcain és sikerein okulva.

Ha egy régebben készült szobrát, vagy rajzát nézi, megállapíthatja, hogy jól gondolt-e akkor, egyet ért-e önmagával, akkori, régebbi gondolatával, vagy sem, hiszen a szobor, vagy rajz olyan lett, mint amilyent akart.

Ez a múlt nem hosszú, hiszen Párkányi fiatal. Öntudatos is, éppen ezért gondolatai néha dölyfösek.

Egészséges, de a XX. században alakult ki, és hatottak rá az izmusok, szép gondolatait gyakran szándékosan rontja, mint aki fél, hogy a szobor, amit létrehoz, túl szép lesz. Ezt jókedvűen teszi, látszólag önjóniával, holott egy XX. századi parancsnak tesz csak eleget, mintha valaki a szép mondatokat trágársággal fejezné be, nehogy a szépelgés vádja érje.

Pl.: „és ott áll a szép ifjúság a fény gótikus kerekein szállva...” és a mondat végére képzeljen mindenki olyan trágárságot, amilyen eszébe jut, adódik persze a legkézenfekvőbb, legrövidebb, obszcén kifejezés.

Van bátorságom nem ideírni, nehogy az olvasó fantáziáját, jókedvét gúzsba kössöm.

Ez bratyizás volna, összekacsintás az olvasóval, aki nem biztos, hogy reflektál erre. Ez a jogtalan cinkosság, amibe a XX. századi „művészek”, mint hibába, gyakran beleesnek. Ez rokona az „épater le bourgeois”-nak, a jogtalan kötekedésnek.

Kitekinthet a gondolkodó a gondolataiból, mint J. A.: „De nekem pénzt hoz fájdalmas énekem. S hozzám szegődik a gyalázat”, de ez újabb fájdalom a „Nagyon fáj” versben, és így jogos.

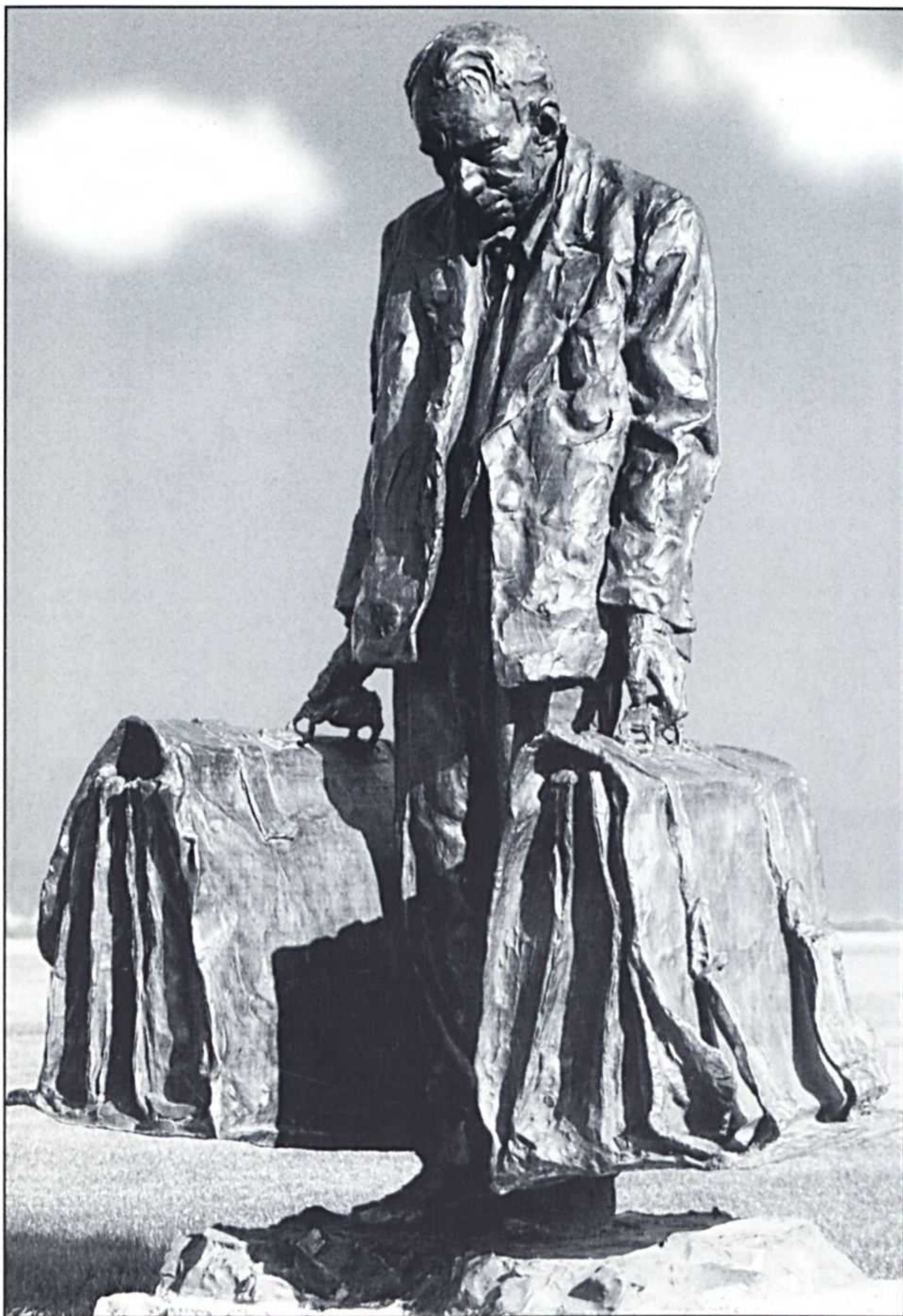
De a szépet csúnyává! mentegetni nem jogos.

Ha P. R. P. okuló, fejlődő ember, akkor istenáldotta tehetségével, és a mai korban számomra érthetetlen magasrendű mesterségbeli tudásával, állandóan kitéve annak, hogy ő művész, előbb-utóbb – szerintem hamar –, megszületik benn a gondolkodó.

Hála Istennek, Magyarországon.

Melocco Miklós

(Bevezető Párkányi Raab Péter katalógusához, 1999)

Párkány Raab Péter: Tímár József
(Budapest, Nemzeti Színház, 2002)

